AI BEVEZETÉS
A HYPE-ON TÚL

A folyamatoktól a szabványokig

Folyamat

Kontrollpont

ISO/IEC 42001

AI Act



Dalos-Kovács Gabriella, MBA
AI-stratégia és AI governance tanácsadó · ISO/IEC 42001 auditor és
ISO 23894 kockázatkezelési szakértő

ISOFÓRUM Nemzeti Minőségügyi Konferencia 2026. szeptember 10., Balatonalmádi

A HYPE-ON TÚL: A VALÓSÁG SZÁMOKBAN

65,7%

a szellemi munkavállalók ekkora része szabályozatlan térben használ AI-t

66,9%	privát AI-eszközt használ munkára
20%	ismeri csak az AI-szabályzatot
27,1%	az anonimizálás nem következetes

Középvezetők: 60,4% nem tud AI-irányelvről - a kontroll ott hiányzik, ahol a munka folyik.

Az AI bevezetés már zajlik. A kérdés: irányítottan-e?

Forrás: PwC Hungary , országos reprezentatív kutatás, 2026. május, N = 2 896 (súlyozott)

KÉT ÚT: PÁRHUZAMOS BÜROKRÁCIA VAGY BEÉPÍTETT KONTROLL

A kiindulópont az AI governance hiánya - innen két út vezet.

PÁRHUZAMOS BÜROKRÁCIA

- **MI-szabályzat a polcon** - senki nem olvassa, a munka másképp folyik
- **Szervezetenként külön MI-jóváhagyó testület** - lassít, ezért megkerülik
- **Egyszeri compliance-projekt** - a tanúsítvány után leáll
- **Dokumentum-gyártás** - papíron megfelelés, működés nélkül

BEÉPÍTETT KONTROLL

- **MI-lépés a meglévő folyamatban** - ott, ahol a munka történik
- **Döntési kapu a meglévő jóváhagyási folyamatban** - nem új testület, új szempont
- **Felelős + folyamat + bizonyíték** - minden kontrollponthoz mindhárom
- **Bizonyíték a működésből** - a napi munka termeli, nem külön adminisztráció

Gyorsteszt: a kontroll a folyamatban él, és bizonyíték keletkezik? Működik.
Csak dokumentumban létezik? Az első audit kérdésnél elbukik.

MI-KONTROLLPONTOK A MEGLÉVŐ FOLYAMATBAN

Példa: anonimizált projektmenedzsment folyamat - meglévő lépés · MI-lépés · döntési kapu



1	2	3	4	5
Projekttervezés és riportolás (meglévő lépés)	MI-szűrés és besorolás (ISO/IEC 23894)	Kapu: hatásvizsgálat - FRIA (AI Act 27. cikk)	Bevezetés + szállítói kontroll (AI Act 25. cikk)	Kapu: élesítés és monitoring (42001 9. fejezet)

A folyamat ugyanaz marad. Két MI-lépés és két kapu épül be.

A governance nem párhuzamos bürokrácia - a működésben él.

Minden kapunál: felelős, döntési jog, bizonyíték.

KONTROLLPONT-TÉRKÉP: MELYIK SZABVÁNY MIT FED?

MI-nyilvántartás és bejelentési csatorna
Minden MI-rendszer regisztrálva, use case szinten. ISO/IEC 42001 6. fejezet, AI ACT..

Kockázatelemzés
MI-specifikus kockázatok, a folyamatba építve. ISO/IEC 23894 · AI Act 9. cikk.

Hatásvizsgálat (DPIA + FRIA)
Személyes adatnál DPIA, magas kockázatú MI-nél FRIA. GDPR 35. · AI Act 27. cikk.

Emberi felügyelet
Felügyeleti szint és beavatkozási jog kijelölve. AI Act 14. és 26. cikk.

Szállítói és értéklánc kontroll
Szerepek és felelősség a teljes MI-értéklláncban. AI Act 25. cikk.

Vezetői felelősség
Döntési jogok és szerepkörök kiosztva. ISO/IEC 42001 5. fejezet.

Monitoring és mérés
Működési bizonyíték és rendszeres értékelés. ISO/IEC 42001 9. fejezet.

Minden kontrollponthoz: felelős + folyamat + bizonyíték.

SZABVÁNYTÉRKÉP – MI MIT FED LE, MI TANÚSÍTHATÓ?

ISO/IEC 42001
MI-menedzsmentrendszer (AIMS) · tanúsítható · harmonizált struktúra

ISO/IEC 23894
MI-kockázatkezelési útmutató · az ISO 31000 logikájára épül

ISO/IEC 42005
MI-rendszer hatásvizsgálat · útmutató a 42001 mellé

ISO/IEC 27001
ISMS-alap · a meglévő kontrollkörnyezet, amire építesz

EU AI Act
jogszabály · kockázatalapú kötelezettségek · 2025-2028 határidők

GDPR
személyes adatok az MI-ben: jogalap, érintetti jogok, DPIA · a DPO-terület

NIST AI RMF
önkéntes keretrendszer · nem tanúsítható · jó gap-referencia

Nem versengenek: a jogszabály a mit, a szabvány a hogyant adja.

ISO/IEC 42001 A GYAKORLATBAN - NÉGY LÉPÉSBEN

1. LÉPÉS: ALAPOK

- Kontextus, scope és érintettek rögzítése (4. fejezet)
- Vezetői felelősség és MI-politika (5. fejezet)
- MI-nyilvántartás: mit használ ma a szervezet

2. LÉPÉS: TERVEZÉS

- Kockázatelemzés a 23894 logikája szerint (6. fejezet)
- Hatásvizsgálat és AI Act szerinti besorolás
- Mérhető célok és kontrollkijelölés (Annex A)

3. LÉPÉS: MŰKÖDÉS

- Kontrollok a meglévő folyamatokba építve (8. fejezet)
- Döntési kapuk, emberi felügyelet, eszkaláció
- Szállítói kontroll és dokumentált információ

4. LÉPÉS: BIZONYÍTÁS

- Monitoring, mérés és értékelés (9. fejezet)
- Belső audit és vezetőségi átvizsgálás
- Folyamatos fejlesztés és eltérés kezelés (10. fejezet)

A 27001-ESEK ELŐNYBEN – MIT HOZOL, MI AZ ÚJ?

MEGVAN A 27001-BŐL

nem kell újra kitalálni

- Irányítási struktúra és szerepkörök
- Dokumentum- és bizonyítékkezelés
- Kockázatkezelési módszertan
- Belső audit program
- Vezetőségi átvizsgálás
- Incidens- és eltérés kezelés
- Szállítói és megfelelőségi kontroll

ÚJ AZ MI-NÉL

- **MI-kockázat és hatásvizsgálat**
- **Autonómia és emberi felügyelet**
- **Adat- és modell-életciklus**
- **Átláthatóság, megmagyarázhatóság**
- **MI-írástudás (AI Act 4. cikk)**

Az elv: nem nulláról indulsz – a 42001 ugyanaz a harmonizált struktúra, MI-tartalommal.

MIÉRT KELL AZ AI OFFICE? A vállalatok 76%-ánál már van AI Officer*

HÁROM SZEREP - HÁROM HATÁR

DPO

Személyes adatok védelme: jogalap, érintetti jogok, adatvédelmi hatásvizsgálat (DPIA).

Határ: az MI-kockázat nem csak adatvédelmi kockázat.

CISO

Információbiztonság: hozzáférés, naplózás, incidens - a 27001-es kontrollkörnyezet.

Határ: a modellkockázat és a hatásvizsgálat nem ISMS-feladat.

AI Officer / CAIO

MI-portfólió, besorolás, döntési kapuk, AI Act megfelelés - a 42001 működtetése.

Határ: a végső kockázatelfogadás az üzleti kockázattulajdonosé.

Közös bennük: a határok közti rést az AI Office zárja - közös felelősségi mátrixszal és döntési renddel.

* IBM IBV CEO Study 2026 - egy évvel korábban még csak 26%

AZ AUDIT VALÓSÁGA: NEM A DOKUMENTUM, A MŰKÖDÉS

Felelős	Folyamat	Bizonyíték
kijelölt, döntési joggal	a kapu ténylegesen működik	a napi működésből keletkezik

Az auditor első kérdése nem a szabályzat. Hanem: hogyan működik?

Tipikus eltérés: a kockázatelemzés kész, de nincs felelőse és nincs ismétlési ciklusa.
A dokumentum önmagában nem kontroll - a működési bizonyíték tesz auditálhatóvá.

Gyakorlati tanács: az evidencia a napi működésből gyűljön - döntésnapló, kapu-jóváhagyás, monitoring riport.

ISO/IEC 42001 9. fejezet: mérés, elemzés, értékelés

BEVEZETÉSI STRATÉGIA: AZ ELSŐ 12 HÓNAP HÁROM ÜTEMBEN

0-30 nap: láthatóság

MI-nyilvántartás indítása, shadow AI felmérés, minimum használati szabályok.

Eredmény: tudod, mi fut - és ki használja.

31-90 nap: alapok

Kockázatbesorolás, döntési kapuk a meglévő folyamatokban, felelősségi mátrix.

Eredmény: minden új MI-use case kapun megy át.

3-12 hónap: rendszer

ISO/IEC 42001 gap-elemzés, monitoring és mérés, belső audit - döntés a tanúsításról.

Eredmény: auditálható, működő irányítási rendszer.

Közös bennük: a meglévő ISMS-működésre épül - nem párhuzamos projekt, hanem bővítés.

AI GOVERNANCE - A TÉT: PAPÍR VAGY MŰKÖDÉS

MŰKÖDŐ GOVERNANCE

Gyorsít

a kapu döntést ad, nem akadályt - kontrollált skálázás

felelős + folyamat + bizonyíték · minden kontrollponton

PAPÍR-GOVERNANCE

Fékez

Látszat megfelelés: a szabályzat él, és a shadow AI is

az első incidensnél vagy auditnál elbukik

Zárógondolat: a governance nem fék - a kontrollált gyorsítás irányítási rendszere.



KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

HOL TALÁLKOZHATUNK?

CUBIX INSTITUTE OF TECHNOLOGY képzések

- AI governance képzés
- AI stratégia vállalati workshopok
- EU AI megfelelés a vállalati gyakorlatban képzés

10% kedvezmény - kuponkód: DALOS 10

dalos.hu

linkedin.com/in/daloskovacsgabriella

Kérdése van az MI-irányításról vagy az ISO/IEC 42001-ről? Keressen bátran.

MÁSODIK PÉLDA: MI-ELEMZÉS A SZABÁLYOZÁSI FOLYAMATBAN

Tartalék dia - AI-scan szabályozó dokumentumelemzés a napi működésben

AZ MI AZ IRÁNYÍTÁS-KONTROLL MŰKÖDÉSBEN

Jogszabály-változás · szervezeti változás · időszakos felülvizsgálat → **MI-ELEMZÉS** → Folyamatok, kockázatok, kontrollok és szabályozók felülvizsgálata, módosítása

AZ MI A SZABÁLYOZÁSI GYAKORLATBAN

Szabályozó készítése / módosítása → **MI-támogatott véleményezés: jogi, compliance, szakterületi** → Vélemények átvezetése → **Kapu: jóváhagyás, aláírás** → Kihirdetés

Az MI itt is lépés a folyamatban - a jóváhagyás emberi döntési kapu marad.

Forrás: HyperTeam webinár - AI-scan szabályozói dokumentumelemzés a gyakorlatban, 2026. június